

Výroční zpráva

2011

ORGANIZACE
PRO POMOC
UPRCHLÍKŮM

OSLAVY 20. VÝROČÍ ZALOŽENÍ OPU

ORGANIZACE PRO POMOČI OPRÁVNĚNÝM
VŠE A PRÁVNÍ OCHRANU NÁSLEDNĚ SPRÁVNĚNÍ

20 LET OPU

26. LISTOPADU 2011

DIVADLO ARCHA | NA POŘÍČÍ 26 | PRAHA 1

14:00 – 18:30
VÝSTAVA OPRÁVNĚNÝM
BRATŘIČKA A JET
VÝSTAVA

19:30
HUDBA: CATERINS – *divoký muzikál*
All Star Refjúdži Band, Demeter Trio
+ Vojta Lavička, Yellow Sisters

19:30 DIVOKÁNI ZAHÁJENÍ, KONCERT
KROKOVÝ Tanečník: Pálka a Malá,
Loutkové divadlo: Demeter Trio
LITVAŘANĚ (ČTENÍ) – Mgr.
Jana Šubánková, Daniela Flejšáková

Logos: Město Praha, OPU, and others.

Výroční zpráva **2011**

ORGANIZACE PRO POMOC UPRCHLÍKŮM

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

před vámi leží výroční zpráva Organizace pro pomoc uprchlíkům za rok 2011. Tento rok se nesl především v duchu dvaceti let existence naší organizace.

Dne 28. listopadu 1991 byla OPU zaregistrována jako občanské sdružení, v rámci něhož se pár nadšených lidí snažilo ve svém volném čase pomáhat uprchlíkům v České republice. Dnes mohu hrdě říct, že nadšení a entuziasmus pro naši misi nepolevily a z hrstky dobrovolníků se stal profesionální tým více jak 30 zaměstnanců, kteří působí na čtyřech pobočkách v České republice a pomáhají několika tisícům cizinců ze třetích zemí ročně. Ani letošní rok nebyl výjimkou.

V roce 2011 se nám nadále dařilo v oblasti vzdělávacích aktivit, které se rok od roku rozšiřují a zkvalitňují. V tomto roce OPU získala akreditaci vzdělávací instituce od MPSV a MŠMT, což ji opravňuje nabízet akreditované vzdělávací programy pro pedagogy a sociální pracovníky. Současné pokračovaly vzdělávací projekty, díky kterým jsme v roce 2011 zrealizovali přednášky na téma multikulturalismus, migrace a extremismus pro více jak 1000 žáků ze základních škol. Za velmi úspěšné pova-

žujeme navázání spolupráce mezinárodní úrovně na poli extremismu a prevence rasismu a již tradičně pomoc nezletilým dětem bez doprovodu. V tomto roce přibyla k dlouholetému a úspěšnému partnerství UNHCR a OPU také spolupráce v oblasti monitoringu.

V neposlední řadě je mou milou povinností poděkovat všem podporovatelům naší práce, díky kterým máme možnost obětavě a s maximálním nasazením zajišťovat hlavně právní a sociální poradenství uprchlíkům a cizincům ze třetích zemí. Děkujeme ministerstvům, Evropské unii, městům a firmám za důvěru, kterou vkládají do naší práce. Doufáme, že ji ani příští rok nezklameme. Pracovní tým OPU je založen na dobrém kolektivu plném kvalitních expertů, bez jejichž pečlivosti, vstřícnosti a píce by se organizace rozhodně nemohla pyšnit tolika úspěchy.

Se srdečným přáním zlepšení situace cizinců v naší zemi

Martin Rozumek, ředitel OPU

MISE OPU

OPU je nevládní nezisková organizace, která od roku 1991 nabízí pomoc uprchlíkům a cizincům ze třetích zemí, kteří se ocitli ve složité životní situaci. V současné době máme kanceláře ve čtyřech městech (Praze, Brně, Plzni, Českých Budějovicích), ale naše činnost zahrnuje celou ČR.

V roce 2011 jsme poskytli různé formy poradenství či asistence 3000 cizinců. Pro naše klienty jsme v roce 2011 mohli zajistit právní a sociální poradenství a podle běžících projektů i psychologickou péči, kurzy českého jazyka, rekvalifikace, platby volnočasových aktivit, apod.

Vedle práce pro samotné klienty se snažíme působit na širokou veřejnost i odborníky, a to zjm. vzdělávacími a osvětovými aktivitami. V roce 2011 jsme získali akreditaci na vzdělávací kurz pro pedagogy v oblasti migrace a uplatňování interaktivních forem práce ve výuce a akreditaci pro kurz pro sociální pracovníky, kteří potřebují

základní informace o migraci. Pokračovali jsme ve vzdělávacích aktivitách zaměřených na prevenci rasismu a extremismu na základních školách.

V neposlední řadě pokračuje naše snaha zlepšit situaci v zemích původu klientů. Pokračovali jsme v projektech v Gruzii a zmapovali jsme možnosti rozšíření naší práce i v jiných zemích (např. na Ukrajině, v Bosně a Hercegovině a Moldavsku).

OPU je členem Evropské rady pro uprchlíky a exulanty (ECRE), členem Výboru pro práva cizinců při Radě vlády pro lidská práva a také jedním z aktivních členů Konzorcía nevládních organizací pracujících s migranty v ČR.

SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

Cílem sociálního poradenství poskytovaného OPU je pomoci klientům zorientovat se v neznámých či nejasných situacích, do kterých se při životě v ČR dostávají.

Sociální poradenství v OPU je poskytováno cizincům se všemi typy pobytů a realizujeme ho buď v našich kancelářích v Praze, Brně, Plzni a Českých Budějovicích, nebo v bydlištích klientů či na jiných místech (např. formou terénní práce či doprovodů na úřady). Poradenství může být jednorázové, ale zpravidla se s našimi klienty vidáme opakovaně, mnohdy i několik let.

V sociálním poradenství řešíme s klienty různé životní situace, ve kterých se sami ne zcela orientují. Je to oblast zaměstnání (jak si

najít práci, na základě jakých dokladů pracovat, zpracování CV, atd.), sociálního zabezpečení (čerpání dávek státní sociální podpory, individuální pomoc ve svízelně životní situaci, atd.), vzdělávání (nostrifikace zahraničního vzdělání, zápis dětí do škol a mateřských škol, atd.), rodinné události (narození dítěte, úmrtí, rozvod a s tím spojená agenda), atd. V návaznosti na různé projekty pak můžeme některým klientům nabídnout doplňkové služby – kurzy českého jazyka, rekvalifikaci, psychologickou pomoc.

Z oblasti sociálního poradenství v roce 2011 bychom chtěli upozornit zejména na následující projekty:

Projekt Život v nové zemi

Projekt byl směřován do doby šesti měsíců po nastěhování se přesídlených barmaských rodin do integračních bytů. Jedná se celkem o 8 bytů ve Středočeském kraji, Pardubickém kraji a na Vysočině. Asistence rodinám byla nejvíce zaměřena na sociální poradenství - praktické i teoretické seznamování přesídlenců s fungováním různých systémů v ČR (systém sociálního zabezpečení, zdravotnictví, školství, atd.). Dospělé osoby byly dále podpořeny vzdělávacími kurzy a děti finančními příspěvky na školní a volnočasové aktivity. Projekt byl financován z Evropského uprchlického fondu za podpory MV ČR.

Uplatněte se

V rámci projektu Uplatněte se, podpořeného z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost, jsme byli v kontaktu se 177 cizinci/cizinkami. Pro naše klienti jsme usku-tečnili celkem 22 skupinových kurzů českého jazyka a 5 individuálních kurzů českého jazyka. Celkem 27 klientům a klientkám jsme zaplatili rekvalifikační kurz (svářeč, účetní, kuchařka, státní zkouška z českého jazyka, atd.) a podařilo se nám zaměstnat či pomoci s otevřením živnostenského listu u 31 osob.

Terénní sociální poradenství

V roce 2011 jsme pokračovali v aktivní terénní práci v městské části Praha

Workshop v rámci projektu Opening Doors

Terénní programy na Praze 14

Kurzy českého jazyka

14, Plzni a Plzeňském, Středočeském a Jihomoravském kraji. Nově jsme v roce 2011 zapojili do terénní práce i cizince a cizinky, jelikož měli lepší přístup ke komunitám migrantů, dokázali v terénu lépe získat důvěru a v neposlední řadě u nich odpadla jazyková bariéra. Terénní pracovníci se pohybovali ve veřejných prostranstvích a podle typu cílové skupiny jim zprostředkovali informace o poskytovaných sociálních službách, pomoc a podporu. Specifikem terénní práce bylo vyhledávání potenciál-

ních uživatelů sociálních služeb v jejich přirozeném prostředí a cílem bylo zvýšit dostupnost sociálního a právního poradenství co největšímu množství cizinců.

Terénní programy byly financovány z projektů Terénní programy v ORP Plzeň, Prevence sociálně patologických jevů u cizinců a pomoc při řešení problémových situací, Emergentního projektu městské části Prahy 14 a terénního sociálního poradenství pro Integroční centrum SUZ v Jihočeském kraji.

POMOC NEZLETILÝM UPRCHLÍKŮM A CIZINCŮM BEZ DOPROVODU RODIČŮ

Již od roku 2004 v OPU působí specializovaný tým složený z právničky a sociální pracovnice, který se zabývá problematikou nejzranitelnější skupiny cizinců vůbec – nezletilými bez doprovodu svých rodičů či zákonných zástupců (dále NBD).

Pracovnice OPU v roce 2011 pravidelně navštěvovaly dětský domov se školou a výchovný ústav Zařízení pro děti – cizince (dále jen Permon) v Hříměždicích u Příbrami, kde poskytovaly klientům zařízení bezplatné právní a sociální poradenství. Toto poradenství bylo zaměřeno především na aspekty cizinecké problematiky v ČR, přípravu klientů starších 17 let na samostatný život po odchodu ze zařízení, pomoc dětem při řešení jejich pobytové situace v ČR apod. Díky níže uvedeným projektům bylo možné klientům zabezpečit finanční prostředky na učebnice, školní pomůcky a jazykové kurzy. NBD tým OPU má k dispozici nonstop telefonní krizovou linku pro NBD, na kterou se mohli klienti obracet v případě nouze, či potřeby řešení aktuální situace. Z projektů

byla zajištěna i psychologická pomoc klientům a tlumočení při odborném poradenství.

PROJEKT BEZSTAROSTNÁ JÍZDA III.

Projekt byl i v roce 2011 financován z Evropského uprchlického fondu a MV ČR. Hlavním cílem projektu bylo pomoci nezletilým žadatelům o udělení mezinárodní ochrany a azylantům, kteří odcházejí ze Zařízení pro děti – cizince do samostatného života a usnadnit tak proces jejich integrace do české společnosti. NBD bylo v rámci projektu poskytováno bezplatné právní a sociální poradenství. Bezplatná právní pomoc se zaměřovala zejména na obecné informování nezletilých o jejich právním postavení a hlavním úkolem právníka bylo trvale vyřešit pobytový status klienta před jeho odchodem ze zařízení ústavní výchovy. Cílem sociálního poradenství bylo zajistit přístup klientů k informacím o sociálních a kulturních realitách ČR a k dalším praktickým informacím. Poskytovali jsme asistenci při vyhledávání vhodného typu studia, při vyhledávání vzdělávacích kurzů, jako např. jazykových kurzů, kurzů práce na PC, doučovacích či rekvalifikačních kurzů. Tyto kurzy, stejně jako učební pomůcky potřebné ke studiu, bylo též možné

Vánoce na Permonu

financovat. Asistenti jsme našim klientům poskytovali i po jejich odchodu ze Zařízení pro děti - cizince.

MOJE BUDOUCNOST V ČR? V POHODĚ!

Projekt byl financován ze sbírkového projektu Pomozte dětem! organizovaného společně s Nadací rozvoje občanské společnosti a Českou televizí a jeho cílovou skupinu tvořili nezletilí cizinci, kteří se na území ČR nacházejí bez doprovodu svých rodičů či jiných zákonných zástupců a byli rozhodnutím soudu svěřeni do péče Zařízení pro děti – cizince. Cílem projektu bylo usnadnit těmto dětem přechod ze zařízení ústavní výchovy do samostatného života a jejich integraci do české společnosti. Aktivitu OPU v rámci projektu se zaměřovaly především na trvalé vyřešení pobytového statusu nezletilých ještě před odchodem ze Zařízení pro děti-cizince a na jejich přípravu na samostatný život.

BEST PRACTICES FOR A COORDINATED APPROACH TO ASSIST UNACCOMPANIED MINOR ASYLUM SEEKERS AND FORMER UNACCOMPANIED ASYLUM SEEKERS PROJECT Projekt byl realizován Mezinárodní organizací pro migraci (IOM) za účasti národních expertů v celkem deseti zemích EU, v České republice byl projekt uskutečňován ve spolupráci s naší organizací. Cílem projektu bylo určit specifické potřeby NBD, identifikovat dobrou praxi v přístupu k NBD, definovat hlavní nedostatky, posoudit míru integrace NBD apod. Za účelem zjištění informací byly v každé participující zemi provedeny pohovory s NBD, bývalými NBD a experty na problematiku nezletilých bez doprovodu. Informace získané z pohovorů byly zpracovány v národní a poté celoevropské zprávě. Výsledky tohoto výzkumu byly dále prezentovány na mezinárodní konferenci v Budapešti, které se účastnil též tým OPU.

DŮM NA PŮL CESTY

Sociální bydlení na půl cesty OPU „Chráněné bydlení pro mladé uprchlíky“ vzniklo v roce 2008 na základě potřeb klientů odcházejících z Permonu (Zařízení pro děti-cizince).

Posláním sociální služby domu na půl cesty je pomoci mladým lidem-cizincům bez rodinného zázemí plnohodnotně se začlenit do společnosti. V roce 2011 prošlo celkem službou pět klientů. V červnu odešla klientka v pokročilém stádiu těhotenství a bylo jí zprostředkováno místo v jiném domě na půl cesty. V posledním období pobytu ve službě jsme klientku doprovázeli za poznáním, co obnáší role matky a jak se na ni prakticky připravit. V červenci jeden klient opustil službu na vlastní žádost, protože měl zajištěnou práci ochranky v supermarketu a chtěl se již plně osamostatnit. Naše společná práce spočívala převážně v náviku hospodaření s financemi, orientace po městě a komunikace s úřady. V červnu byl přijat chlapec, který bohužel kvůli hrubému porušení pravidel služby musel po dvou měsících službu opustit, jsme s ním však nadále v kontaktu v rámci sociálního poradenství. Aktuálně s jedním klientem hledáme práci a procvičujeme český jazyk. Klient úspěšně absolvoval rekvalifikační kurz na vysokozdvizný vozík, velmi se zlepšil v českém jazyce a to hlavně díky jeho osobní pili a absolvování kurzů českého jazyka v OPU. Další stávající klientka má zajištěnou práci a je na cestě k samostatnému způsobu života.

PRÁVNÍ PORADENSTVÍ

Organizace pro pomoc uprchlíkům byla původně založena s cílem pomáhat zejména osobám, které žádaly v ČR o azyl. Nicméně po dvaceti letech existence právní oddělení naší organizace pomáhá stejnou měrou i ostatním cizincům v otázkách pobytu, správního vyhoštění, zajištění a v neposlední řadě i v otázkách pracovního práva.

Mezinárodní projekt o extremismu

OPU se i v roce 2011 nadále dařilo zajišťovat právní poradenství nejen v kanceláři v Praze, ale i v regionálních pobočkách v Brně a v Plzni. V kancelářích byl v určené dny k dispozici zkušený odborník - právník, který příchozím cizincům poskytoval detailní poradenství a ve většině případů asistovali právníci se sepsáním konkrétních podání. Jenom v Praze využívalo této možnosti poradenství každý týden zhruba 20 cizinců. I v roce 2011 převládaly otázky spojené s žádostmi o víza či povolení k pobytu, ale přibýlo i těch, kteří se na nás obraceli kvůli nezaplacené

mzdě nebo nesprávně ukončenému pracovnímu poměru.

Další podstatnou částí právní pomoci OPU i v roce 2011 zůstalo poradenství a zastoupení žadatelů o mezinárodní ochranu. V roce 2011 nadále probíhalo pravidelné poradenství v Pobytovém středisku SUZ MV ČR v Kostelci nad Orlicí, kam v průměru dochází 20 osob týdně. Rovněž jsme monitorovali situaci a poskytovali poradenství v Příjímacím středisku SUZ MV ČR na letišti Ruzyně, kde v podmínkách detence musí vyčkávat ti, kteří požádali o udělení mezinárodní ochrany na letišti.

Specifickou a dlouhodobou aktivitou právního oddělení je poskytování právní pomoci v zařízení pro zajištění cizinců (detenci) a právní pomoc nezletilým bez doprovodu. V roce 2011 využívalo poradenství v detenci průměrně 25 cizinců týdně. OPU se v roce 2011 podařilo v mnoha případech docílit propuštění osob, které měly v ČR rodinu nebo z jiných důvodů neměly být do zařízení policií vůbec umístěny.

Právní oddělení OPU rovněž zajišťovalo poradenství v Centru na podporu integrace cizinců v Českých Budějovicích a oproti minulým letům jsme rozšířili počet návštěv žadatelů o udělení mezinárodní ochrany ve věznicích, o které jsme vytrvale žádání.

I v roce 2011 se právní oddělení snažilo o systematické změny v některých oblastech, ať už snahou o podávání stížností např. na nečinnost správních orgánů, nebo prostřednictvím schůzek se zástupci státní správy nebo komunikací s médií. **EDAL: EUROPEAN DATABASE OF ASYLUM LAW:** v rámci tohoto projektu se OPU pod koordinací irské nevládní organizace Irish Refugee Council podílela na tvorbě databáze rozsudků k otázkám mezinárodní ochrany v různých členských státech. Právní oddělení OPU přispělo do databáze výběrem a překlady přibližně tří desítek českých rozsudků, většinou Nejvyššího správního soudu. Databáze v anglickém jazyce má

Naše práce v kanceláři

za cíl umožnit odborné veřejnosti i uprchlíkům seznámit se s rozhodovací praxí v jiných zemích EU.

Projekt **PRACOVNĚ PRÁVNÍ PORADENSTVÍ CIZINCŮM VE VYBRANÝCH REGIONECH**

se zaměřil na právní pomoc cizincům v otázkách pracovně právních vztahů. V projektu jsme poskytli právní poradenství více než 100 klientům. Některé z klientů, jejichž pracovní poměr byl - dle našeho názoru - rozvázán neplatně, aktuálně zastupujeme v řízení před soudy. V jiném případě jsme spolupracovali s klientem při iniciování trestního řízení (§ 342 TZ). Dalším často řešeným tématem, především do konce roku 2011, byly pracovní agentury, resp. princip fungování zaměstnání prostřednictvím agentury. V případě agentur práce jsme se setkali s řadou přestupků a pololegálních praktik jak v oblasti veřejného práva - zákona o zaměstnanosti, tak

Pochod centrem Prahy za práva uprchlíků

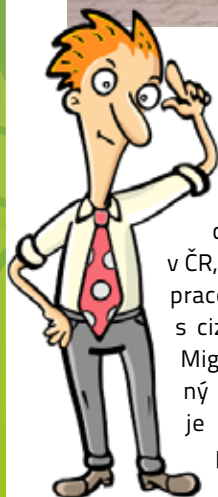
v soukromoprávní sféře regulované zákoníkem práce. Často nebyly dodržovány základní podmínky pro sjednání pracovního poměru, stanovení pracovní doby a následně skončení pracovního poměru. **PROJEKT ASISTENCE PRO ŽADATELE O MEZINÁRODNÍ OCHRANU A UPRCHLÍKY** byl mimo jiné zaměřen na právní pomoc žadatelům udělení mezinárodní ochrany žijícím v Pobytovém středisku SUZ MV ČR v Kostelci nad Orlicí a v Praze. V rámci projektu jsme poskytli 231 žadatelům o mezinárodní ochranu právní poradenství, které spočívalo buď v jednorázovém poradenství nebo v dlouhodobější spolupráci, v některých případech i v zastupování na základě plné moci. U této skupiny klientů spatřujeme jako zásadní problém délku řízení u správního orgánu, a to zjm. u klientů, jejichž žádost o udělení mezinárodní ochrany nelze vyhodnotit jako zjevně nedůvodnou či nepřipustnou.

VZDĚLÁVACÍ AKTIVITY

Významným úspěchem v roce 2011 pro naši organizaci bylo získání akreditace vzdělávací instituce od MŠMT a MPSV.

Multikulturní den ve Frýdku-Místku

Opu získala akreditaci na vzdělávací program Úvod do problematiky práv a povinností cizinců s různými typy pobytů v ČR, který je určený pro sociální pracovníky, kteří se setkávají s cizinci a vzdělávací program Migrace a my, který je určený pedagogům a jeho cílem je zvyšovat informovanost pedagogů o migraci, fenoménech s ní spojenými

a ukazovat, jak lze toto téma zařadit do výuky různých předmětů s využitím interaktivních forem práce.

Vedle vzdělávání sociálních pracovníků a pedagogů se lektori OPU věnovali i vzdělávání policistů, a to v rámci emergentního projektu ÚMČ Prahy 14. Policisté tak měli možnost seznámit se s právem, které se týká cizinců v ČR a setkat se s migranty z Vietnamu, Ukrajiny a Sýrie, kteří je seznámili se specifiky své kultury a možnostmi, jak navázat se zástupci těchto minorit komunikaci bez interkulturních nedorozumění.

I v roce 2011 jsme úspěšně pokračovali ve vzdělávání žáků na základních a středních školách. Pokračoval úspěšný projekt **JSME LIDÉ JEDNÉ ZEMĚ**, který se zaměřuje na prevenci xenofobie a rasismu skrze multikulturní výchovu u žáků na 2. stupni ZŠ. Do tohoto projektu se zapojilo 15 škol ze šesti krajů České republiky. Žáci se během projektu seznamovali nejen s obecnými tématy, které souvisejí s migrací, ale i s migranty samotnými. Pracovali na aktivitách projektu, které se týkaly práce s předsudky, rozvoje ICT kompetencí, ale i kompetencí k učení a k životu v multikulturní společnosti.

V Praze a Jihoomoravském kraji pokračoval projekt **SVĚT V POHYBU**. Během projektu se žáci zapojených tříd seznámili s migranty z Kuby, Ukrajiny, Iráku a Demokratické republiky Kongo. Podařilo se tak zprostředkovat žákům dialog s migranty, kteří přicházejí do České republiky. Prostřednictvím této interakce si žáci mohli uvědomit předsudky, které vedou k rasismu a xenofobii a dostali možnost s nimi reflektovaně pracovat. Získání této interkulturní kompetence pomohlo následně posílit pozitivní postoje žáků k migrantům a porozumění vůči odlišnostem mezi lidmi.

V krajích pokračovaly i přednášky o extremismu, které byly určeny žákům

základních škol, celkem proběhlo 21 přednášek v Ústeckém a Plzeňském kraji. Žáci se prostřednictvím interaktivních aktivit seznamovali s tímto fenoménem a jeho důsledky.

Ve spolupráci s rakouskou organizací Anne Frank Verein probíhal v roce 2011 projekt s názvem **„PŘES HRANICE ČESKA A RAKOUSKA“ („TRANSBORDERS CZECH REPUBLIC – AUSTRIA“)**. Interaktivní projekt byl určený mladým lidem ve věku

15 - 18 let a zaměřoval se na tři prvky: výstavu, film a debaty.

V červnu proběhl pro studenty Rakouského gymnázia v Praze třídní workshop o lidských právech, při kterém si mladí lidé mohli vyzkoušet i natočit svůj vlastní filmový spot.

Dvoujazyčná výstava a společné debaty, stejně tak jako samostatně vytvořené filmy vztahující se k lidskoprávní tematice, slouží mladým lidem k lepšímu pochopení historických souvislostí, k zamýšlení se nad tématy diskriminace a jejich

důsledků, antisemitismu, útisku, ztráty práv. Projektu se zúčastnily základní školy v Českém Krumlově, Brně a Praze. Během závěrečného setkání rakouských i českých studentů, které se konalo v listopadu 2011 ve Vídni, byly shlednuty, okomentovány a vyhodnoceny všechny vytvořené dokumenty a výstupy projektu.

Závěrečná konference projektu
Jsmé lidé jedné Země

Práce žáků v rámci projektu
Jsmé lidé jedné Země

DOBROVOLNICTVÍ

Dobrovolnictví je nedílnou součástí organizace a stále se rozvíjející oblastí. Projekt „Mobildo OPU II.“ probíhal v roce 2011 podobně jako v minulých letech. Skládal se klasicky ze dvou základních částí.

Hry a soutěže pro děti

V první z nich, tzv. **MENTORINGU** byl kladen důraz na individuální přístup dobrovolníka k určenému klientovi. Jejich setkávání se uskutečňovalo na pravidelné bázi a docházelo k němu obvykle jednou týdně. Dvojice společně trávila volné chvíle a dobrovolník se snažil klientovi představit život v České republice. Pomáhal mu s běžnými každodenními povinnostmi, snažil se ho naučit pochopit českou povahu a představil mu českou společnost a historii skrze kulturní a volnočasové aktivity. To vše napomáhá klientům ke snadnější integraci a lepší orientaci v náročné situaci imigranta. Druhá část projektu, tzv. **VÝJEZDY**, je svou formou naopak kolektivní záležitostí. Dobrovolníci

musí před návštěvou konkrétního zařízení společně vymyslet, jaké aktivity klientům ten den představí, dohodnout se, kdo jim je vysvětlí a naučí je. Na místě je pak třeba spolupracovat jako tým a motivovat klienty zapojit se do programu, který byl předem naplánován, případně umět improvizovat za jakýchkoliv nastalých podmínek. Tyto výjezdy se opět konaly pouze ve dvou zařízeních – Zařízení pro zajištění cizinců Bělá Jezová, které spadá pod Správu uprchlických zařízení Ministerstva vnitra a Zařízení pro děti cizince – Permon, které zaštiťuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy.

Do obou částí projektu se v roce 2011 zapojilo celkem 72 dobrovolníků, z nichž

36 je dlouhodobých a 21 krátkodobých. Za zmínku stojí bezpochyby i dobrovolníci, kteří přidali svou ruku k dílu takřkajíc pouze jednorázově. Jednalo se o 15 (nejen mladých) lidí, kterým patří poděkování za technickou podporu našeho týmu, grafickou pomoc, roznášení náborových letáků, konzultace kreativních a volnočasových aktivit pro klienty, nenáročnou pomoc klientům v prostorách naší kanceláře a v neposlední řadě za výpomoc s přípravou vánočních výjezdů a oslav dvaceti let existence OPU.

Současně s těmito programy probíhaly v roce 2011 dva specifické dobrovolnické projekty. Projekt **GENERATION LOST GENERATION FOUND**, na který OPU získala grant od Nadace OZ, byl orientovaný na mladé cizince bez doprovodu. Cílem bylo seznámit současné i bývalé klienty ZDC Permon s fungováním vzdělávacího systému a trhu práce. Prostřednictvím společného vzdělávacího víkendu představili dobrovolníci svým kamarádům - cizincům jak probíhají přijímací zkoušky na střední a vysoké školy, co znamenají konkrétní

Naši dobrovolníci s dětmi

obory, jaké je pro jejich absolventy uplatnění atd. Navazoval víkend v Benešově, který seznamoval mladé cizince se způsoby hledání práce, tvorbou životopisu, přijímacím pohovorem a nezbytnostmi pracovní smlouvy. V průběhu roku probíhala řada doprovodných akcí pro podporu

integrace klientů do majoritní společnosti. Asi nejvýznamnější akcí byla účast mladých cizinců a dobrovolníků na letním festivalu, kde klienti zájemcům prodávali tradiční africké jídlo, zaplétaly copánky,

Klienti a dobrovolníci na festivalu

ale především mezi sebou komunikovali a vzájemně se poznávali. Projekt byl velice kladně hodnocen jak klienty, tak dobrovolníky a my bychom rádi poděkovali všem, kteří se na něm podíleli, zejména Nadaci OZ za finanční podporu.

Dále bylo OPU zapojeno do projektu **OPEN**. Šlo o projekt podpořený Evropskou unií, v rámci Programu celoživotního učení – Grundtvig. OPU se společně s podobně zaměřenými organizacemi z Německa, Norska a Turecka zapojila do dvouletého projektu Open zaměřeného na podporu mobility dobrovolníků. Tento projekt umožnil některým našim dobrovolníkům zdarma navštívit vybrané organizace a seznámit se s jejich dobrovolnickými projekty. V roce 2011 proběhla návštěva turecké a německé organizace, v roce 2012 se chystáme do Norska. V říjnu 2011 nás naši partneři navštívili v ČR, představili jsme jim fungování naší organizace, specifika cizinecké problematiky v ČR, navštívili jsme ZDC Permon a neziskovou organizaci Romodrom. Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří se podíleli na hladkém průběhu této akce a všem organizacím, které si našly na naše partnery čas a představily jim svou činnost.

ZAHRANIČNÍ PROJEKTY

I v roce 2011 jsme pokračovali v aktivitách se zahraničními partnery a to jak v rámci zemí Evropské unie, tak i mimo ni.

Mezinárodní konference v Budapešti

Účelově vázaná dotace ve vztahu k Východnímu partnerství, ČRA 2011

SEMINÁŘE PRO PRACOVNÍKY NEVLÁDNÍCH ORGANIZACÍ, STÁTNI SPRÁVY A SAMOSPRÁVY V GRUZII

Záměrem projektu bylo přispět k rozvoji nově vzniklých nevládních organizací pracujících s vnitřně přesídlenými osobami ve vesnicích Koda (organizace Imedi), Cerovani (organizace Ertmanetis mchardam char) a Verchvebi (organizace Tolerantoba). Šlo o podporu pracovníků uvedených organizací, kterým byly určeny dva dvoudenní seminární bloky, tematicky zaměřené na možnosti zapojení nevládních organizací do budování migračního systému a na možnost spolupráce státní a nestátní sféry při rozvoji integračního systému na krajské i celostátní úrovni. Seminářů se kromě pracovníků OPU zúčastnila spolupracovnice Centra na podporu integrace cizinců v Jihočeském kraji a právní expert z Kanceláře veřejného ochránce práv. Oba semináře se

konaly v Tbilisi a o účast na nich projeví zájem také pracovníci organizace Karaleti (Karaleti), Cchinvali (Gori), Alternativa (Tbilisi) a partnerské organizace Momavlis Cchinvali (Tbilisi). Celkem se obou seminářů zúčastnilo 43 osob (oproti plánovaným třiceti), z nich 40 pracovníků ze sedmi nevládních organizací a 3 pracovníci státní správy a samosprávy (Ministerstvo pro záležitosti běženců, Magistrát města Gori, Gruzínské odborové svazy). Výstup projektu představuje sborník přednášek českých a gruzínských lektorů.

SEMINÁŘE PRO PRACOVNÍKY NGO, STÁTNI SPRÁVY A SAMOSPRÁVY V MOLDAVSKÉM REGIONU PODNĚŠTŘÍ

Pilotní projekt byl realizován v období od srpna do prosince 2011 a jeho hlavním cílem byla podpora činnosti nevládních organizací v moldavském regionu Podněštří, a to formou realizace seminárních bloků pro pracovníky

nevládních organizací pracujících v oblasti sociálních služeb a státní správy.

V rámci projektu bylo zrealizováno pět seminárních bloků. Seminárních bloků se zúčastnilo celkem 132 pracovníků nevládního sektoru a státní správy. Důležitým výstupem projektu je sborník přednášek lektorů v českém a ruském jazyce.

VÝMĚNA ZKUŠENOSTÍ A DOBRÉ PRAXE V OBLASTI PREVENCE NELEGÁLNÍ MIGRACE – ČESKÁ REPUBLIKA A UKRAJINA

Hlavním cílem dané iniciativy byla výměna zkušeností v oblasti práce s migranty a žadateli o azyl, seznámení ukrajinských partnerů s evropskými a národními nástroji regulace migračních toků a hledání efektivních prostředků zvyšování informovanosti potenciálních ukrajinských migrantů o možnostech legální migrace a rizicích nelegální migrace.

COMBATING RACISM, EXTREMISM NAD XENOPHOBIA IN CENTRAL EUROPE, 1.6.2011 až 31.5.2012, podpořeno Evropskou komisí.

Expertní činnost v Tádžikistánu

Jedná se o společný projekt OPU a partnerů z Německa, Maďarska a Slovenska, jehož cílem je prevence pravicového extremismu namířeného proti cizincům ve střední Evropě.

STEPS TO FREEDOM, podpořeno Evropskou komisí, OPU byla partnerskou organizací v mezinárodním projektu vedeném Lotyšským centrem pro lidská práva, jehož cílem bylo jednak zmapování detence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, prosazení alternativ k detenci, proškolení pracovníků státní správy a odborné veřejnosti v problematice omezení osobní svobody žadatelů o udělení mezinárodní ochrany a v neposlední řadě lob-

PROJEKT OPENING DOORS

Partneři projektu: Rakousko, Rumunsko, Slovinsko, Řecko, Velká Británie, Česká republika

Tento projekt (v překladu Otevřené dveře) se věnoval tématu násilí na ženách cizinkách. Cílem projektu bylo informovat tyto ženy o legislativě a kam je možné se obrátit o pomoc. Dalším výstupem projektu bylo setkávání odborníků pracujících s ohroženými osobami, jejichž cílem bylo společně nalezení řešení, jak ženám cizinkám účelně a lépe pomáhat. V roce 2011 se podařilo vytvořit čtyři skupiny žen: z Mongolska, Afriky, Ukrajiny a skupinu žen ruský mluvících. Proběhlo osm školení žen na téma násilí na ženách. Tyto informace se prostřednictvím vyškolených žen dostaly k dalším více než 60 ženám daných etnických skupin.

bing a advocacy za svobodu pohybu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany.

EXPERTNÍ ČINNOST V ESTONSKU v rámci projektu Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), jejímž cílem bylo přispět k vybudování efektivního systému přijímání nezletilých žadatelů o mezinárodní ochranu v Estonsku

EXPERTNÍ ČINNOST V TÁDŽIKISTÁNU v rámci projektu Dánské rady pro uprchlíky, jejímž cílem bylo zhodnocení nedostatků v tádžickém azylovém systému a proškolení tádžických soudců a pohraničnicků.

EXPERTNÍ ČINNOST VE SPOLUPRÁCI S ECRE zaměřená na otázky nezletilých cizinců bez doprovodu rodičů v návratovém procesu

EXPERTNÍ ČINNOST VE SPOLUPRÁCI S MAĎARSKÝM HESINSKÝM VÝBOREM, která byla zaměřena na analýzu rozhodovací činnosti azylových případů nezletilých žadatelů o udělení mezinárodní ochrany bez doprovodu rodičů.

„Mám 2 roky do důchodu, takže jsem už pár vzdělávacích projektů zažila. Tenhle byl nejlepší, pražský tým úžasný, školení přínosná, metodika skvělá, vzpomínky krásné.“

„Jsem velmi spokojená, jak s Vaším přístupem k vyhledání vhodné školy, tak i k mé osobě. Málo kdy se člověk potká s takovou vstřícností a snahou pomoc člověku uskutečnit svá přání.“

„At' Bůh, který čte myšlenky naše srdce, Vám požehná a at' Vám dá všechno, co potřebujete ve Vašem životě. Děkuji.“

„Děkuji za váš čas a za ochotu pomáhat. Kromě příjemného víkendu preji vám i hodnotný a radostný život.“

„Projekt „Jsme lidé jedné Země“ byl přínosem pro žáky i zapojené pedagogy školy. Z mého pohledu hodnotím projekt velmi pozitivně. Návštěvy lektorů, od kterých jsme získali zajímavé informace, byly nad očekávání přínosné.“

„Jsem chtěl bych poděkovat vám za vaše dobrou práci, ze vždy píšete všechno správně a od srdce! A preji vám prospěch ve vaše další práci a v životě.“

DÁLE JSME JEZDILI DO TĚCHTO MÍST:

Netolice, Vodňany, Mladá Vožice, Chýnov, Volary, Kostelní Hlavno, Milčice, Rudná, Židlochovice, Rosice, Přibyslav, Černá Hora, Vinařice, Kynšperk nad Ohří, Horní Slavkov, Ostrá, Hošťka, Morkovice-Slížany, Žatec, Benešov nad Černou, Folmava, Horní Planá, Louny, Přimda, Holice u Pardubic, Jirkov, Bílina, Klášterec nad Ohří, Zásada u Jablonce

‘Myslím, že naše natěšenost byla vždycky odměněna.’

„Milá slečno, jen jsem Vám chtěla poděkovat za spolupráci a pomoc, manžel dostal minulý týden přechodný pobyt :)’

„Na začátku projektu jsme vstupovali do neznámých vod. Postupně jsme se s tím poprali. Jednoznačně nejvýznamnější a neúspěšnější byly multikulturní dny. Zapojily se do nich všechny třídy a jejich zaujetí pro věc bylo ohromné. Já děkuji za vzorné metodické vedení a veškerou pomoc.’

„Kazdopadne chci Vám všem podekovat za tak bajecnou práci co delate v teto organizaci a za to ze davate nadeji nam cizincum ktere nejsou si tak jisti v cizim state, se uplatnit a zvyisit sve kvalifikacni dovednosti. Pevne doufam ze i nadale budete tak uspesne pokracovat ve sve cinnosti.’

STUDENTSKÉ ODBORNÉ PRAXE V OPU V ROCE 2011

Během roku 2011 absolvovalo odbornou praxi v OPU celkem 35 studentů. Všem studentům tímto děkujeme za jejich přínos a přejeme jim hodně úspěchů do budoucna.

BRNO/13 studentů

- ☞ VOŠ sociálně právní Evangelická akademie Brno
- ☞ VOŠ sociálně právní, Kotlářská Brno
- ☞ VOŠ a SOŠ Gustava Habrmana, Česká Třebová
- ☞ Univerzita Palackého Olomouc
- ☞ Právnická fakulta MU Brno

ČESKÉ BUDĚJOVICE/6 studentů

- ☞ Teologická fakulta Jihočeské univerzity
- ☞ Zdravotě sociální fakulta Jihočeské univerzity
- ☞ VOŠ sociální Prachatice

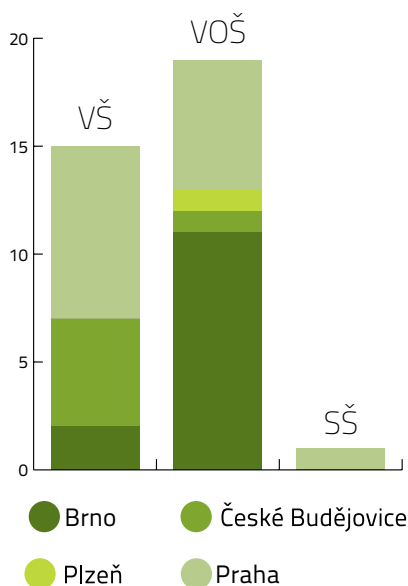
PLZEŇ/1 studentka

- ☞ VOŠ zdravotnická, managementu a veřejnosprávních studií, s.r.o

PRAHA/15 studentů

- ☞ Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity Brno
- ☞ Cyrilometodějská teologická fakulta Univerzity Palackého Olomouc
- ☞ Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy Praha
- ☞ Filozofická fakulta UK Praha
- ☞ Fakulta veřejných politik Slezské univerzity v Opavě
- ☞ Právnická fakulta UK Praha
- ☞ VOŠ pedagogická a sociální, Praha
- ☞ VOŠ sociálně právní, Praha
- ☞ SOŠ pro administrativu Evropské unie, Praha

STUDENTSKÉ PRAXE V OPU

Celkově hodnotím praxi velmi pozitivně, měla jsem možnost „otrvat se“ a začít si díky tomu více věřit. Mnoho situací, s nimiž jsem dříve měla problém, mě už nezaskočí.

Za spolupráci a podporu děkujeme všem zúčastněným, ale také studentům Ústavu translologie FF UK Praha. Současně OPU v zimním semestru 2012 realizovala ve spolupráci s katedrou sociální práce FF UK výuku volitelného předmětu „Sociální práce s uprchlíky“, který je přístupný všem studentům humanitně zaměřených oborů UK v Praze.

OSLAVY 20. VÝROČÍ ZALOŽENÍ OPU

Rok 2011 byl významný především z důvodu 20. výročí založení Organizace pro pomoc uprchlíkům. Oslavy s rozmanitými programy se konaly ve třech českých městech. Na programu byla pestrá nabídka vystoupení reprezentující různé země světa a došlo tak k propojení kultur několika etnik.

PLZEŇSKÁ OSLAVA proběhla v L-klubu lochotínské knihovny v Plzni. Návštěvníci se mohli těšit na folklorní a výrazový tanec, zpěv, hudbu, žonglování, workshop a bubenickou show. Konkrétně lze uvést například pěvecké a taneční vystoupení Miss Vietnam ČR, workshop izraelského tance, africký výrazový tanec a vystoupení žonglérské skupiny Estela de Fuego s bubeníky Takita-taka. Multikulturní odpoledne, na které se přišla průběžně podívat více než stovka cizinců a jejich přátel, zakončila romská hudební skupina Kale. **V BRNĚ** se konalo přátelské setkání s neformálním programem v kavárně Práh.

V PRAZE se konala celodenní multikulturní akce v divadle Archa dne 26. listopadu 2011, která byla podpořena Magistrátem hlavního města Prahy. Odpoledne probíhaly aktivity pro děti – kreativní a výtvarné dílny všeho druhu, tombola, divadelní představení a literární čtení. Za účast bychom rádi poděkovali LouDkovému divadélku Remedium, souboru Tante Horse, Daniele Fischerové a Janě Šrámkové. Večerním koncertům vévodila kapela Allstar Refjúdži Band, zazpívat přišly i Yellow Sisters a na závěr zahráli Demeter Trio v doprovodu Vojty Lavičky. Benefiční nádech celé akce nám umožnil podpořit naši dlouholetou klientku paní Letemu a zajistil jí klidné dostudování zdravotnické školy. Akce, kterou provázela dobrovolnice OPU a mladá spisovatelka Vesna Tvrtkovič, se zúčastnilo více než 200 návštěvníků.

Úvodní proslov Vesny Tvrtkovič

Všem zmíněným, klientům i všem ostatním, kteří nás podpořili - především pak našim dobrovolníkům - tímto srdečně děkujeme!

PROJEKTY 2011

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ U CIZINCŮ A POMOC PŘI ŘEŠENÍ PROBLÉMOVÝCH SITUACÍ

- **1.7.2011 – 31.06.2013**
- ESF, MPSV, program OPLZZ
- sociální a právní poradenství, kurzy českého jazyka, terénní práce

UPLATNĚTE SE

- **1.2.2010 – 31.1.2012**
- ESF, MPSV, program OPLZZ
- je určen cizincům ze třetích zemí, kteří legálně pobývají v ČR a žijí či pracují na území Středočeského, Jihočeského, Jihomoravského a Plzeňského kraje

PODPORA CIZINCŮ PŘI INTEGRACI NA TRH PRÁCE

- **1.1.2011 - 31.12.2013**
- ESF, MPSV, program OPLZZ
- pracovní-právní poradenství, kurzy českého jazyka, kurzy pracovního a podnikatelského minima na území Jihočeského a Středočeského kraje

PODPORA ŽEN A MUŽŮ (CIZINCŮ) S MALÝMI DĚTMI NA TRHU PRÁCE VE STŘEDOČESKÉM KRAJI

- **1.10.2009 – 30.9.2011**
- ESF, MPSV, program OPLZZ
- pomoc při integraci na trh práce pro cizince s dětmi v Středočeském kraji (kurzy ČJ, rekvalifikace)

REGULARIZACE NELEGÁLNÍ MIGRACE

- **1.6.2009 – 30.5.2011**
- ESF, MPSV, program OPLZZ
- ve spolupráci se SIMI a MKC, mapování životů migrantů v nelegálním postavení a vytváření návrhů k řešení jejich situace

ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ CIZINCŮM – POMOC PŘI INTEGRACI NA TRH PRÁCE

- **1.5.2009 – 30.4.2011**
- ESF, MPSV, program OPLZZ
- pomoc při integraci na trh práce v Jihomoravském, Jihočeském a Plzeňském kraji

TERÉNNÍ PROGRAMY V PLZNI

- **1.11.2010 – 31.10.2013**
- ESF, MPSV, program OPLZZ
- veřejná zakázka z individuálního projektu Plzeňského kraje
- zvýšení informovanosti cizinců z třetích zemí o možnostech poradenství a pomoci a lepší dostupnost služeb v Plzni a v přilehlých obcích

SVĚT V POHYBU II.

- **1.1.2011 – 31.12.2011**
- MŠMT, program „Podpora vzdělávání v jazycích národnostních menšin a multikulturní výchovy pro rok 2011“
- prevence rasismu a xenofobie, poznávání cizích kultur

JSME LIDÉ JEDNÉ ZEMĚ

- **1.9.2009 – 29.2.2012**
- ESF, MŠMT, program OPVK
- prevence rasismu a xenofobie pro žáky základních škol v šesti krajích ČR

NADACE
OPEN SOCIETY FUND
PRAHA

NOVÝ CIZINECKÝ ZÁKON

- **1.10.2011 – 30.4.2012**

- Nadace Open Society Fund Praha
- zaměřením na udržení a zlepšení práv migrantů zejména v souvislosti s již vznikajícím novým cizineckým zákonem

VÝMĚNA ZKUŠENOSTÍ A DOBRÉ PRAXE V OBLASTI PREVENCE NELEGÁLNÍ MIGRACE – ČESKÁ REPUBLIKA A UKRAJINA

- **1.5.2011 – 31.10.2011**
- Nadace Open Society Fund Praha
- výměna zkušeností v oblasti práce s migranty a žadateli o udělení mezinárodní ochrany a seznámení ukrajinských partnerů s evropskými a národními nástroji regulace migračních toků

COMBATING RACISM, XENOPHOBIA AND EXTREMISM IN CENTRAL EUROPE

- **1.6. 2011 – 31.5. 2012**
- Evropská komise
- prevence rasismu, xenofobie a projevů extremismu ve střední Evropě

STEPS TO FREEDOM

- **1.9.2010 – 31.12.2011**
- Evropská komise
- monitoring alternativ zajištění u žadatelů o mezinárodní ochranu

TRANSBORDERS

- **1.4. 2010 – 30.11.2011**
- Evropská komise, program Youth in Action (ve spolupráci s Anne Frank Verein)
- výstavy, lidskoprávní debaty, filmové workshopy pro české a rakouské školy

OPENNIG DOORS

- **1.1.2011 – 31.12.2012**
- Evropská komise – Daphne

školení žen cizinek v tématu násilí na ženách, workshopy s odborníky na téma násilí na ženách

OPEN

- **1.8.2010 – 31.7.2012**
- EU, program Grundtvig (NAEP)
- výměna zkušeností s dobrovolnictvím a navazování kontaktů s ostatními státy Evropy

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN EVROPSKOU UNIÍ Z EVROPSKÉHO UPRCHLICKÉHO FONDU A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

ASISTENCE PRO ŽADATELE O UDĚLENÍ MEZINÁRODNÍ OCHRANY A UPRCHLÍKY

- **1.1.2011 – 31.12.2011**
- EUF, MV ČR
- právní, sociální a psychologické poradenství žadatelům o mezinárodní ochranu a jejím držitelům

BEZSTAROSTNÁ JÍZDA III.

- **1.1.2011 – 31.12.2011**
- EUF, MV ČR
- sociální a právní poradenství pro nezletilé bez doprovodu

NOVÝ ZAČÁTEK III.

- **1.1.2011 – 31.12.2011**
- EUF, MV ČR
- služby asistence a poradenství azylantům během prvních šesti měsíců po nastěhování se do integračního bytu kdekoli na území ČR

ŽIVOT V NOVÉ ZEMI

- **1.7.2011 – 31.05.2012**
- EUF, MV ČR
- asistence přesídleným osobám z Barmy v místě bydliště, po ukončení šestiměsíční asistence obcí

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN
EVROPSKOU UNIÍ Z EVROPSKÉHO FONDU PRO
INTEGRACI STÁTNÍCH PŘISLUŠNÍKŮ TŘETÍCH ZEMÍ
A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ REPUBLIKY

ŽIVOT V POHODĚ II.

- **1.1.2011 – 31.12.2011**
- EIF, MV ČR
- asistence a sociální poradenství nezletilým bez doprovodu

PRACOVNĚ PRÁVNÍ PORADENSTVÍ VE VYBRANÝCH REGIONECH I.

- **1.3. 2011 – 29.2. 2012**
- EIF, MV
- poskytování specializovaného pracovněprávního poradenství s přesahem do tematiky živnostenského podnikání a poskytování individuálních asistencí cizincům

JIHOMORAVSKÉ REGIONÁLNÍ CENTRUM NA PODPORU INTEGRACE CIZINCŮ 2011

- **1.1.2011 – 31.12.2011**
- EIF, MV ČR, Jihomoravský kraj
- zajištění služeb zaměřených na zlepšení sociální, právní, jazykové a kulturní situace a postavení cizinců na území Jihomoravského kraje

TENTO PROJEKT JE SPOLUFINANCOVÁN
EVROPSKOU UNIÍ Z EVROPSKEHO NÁVRATOVÉHO
FONDU A STÁTNÍM ROZPOČTEM ČESKÉ
REPUBLIKY

OBECNÉ PORADENSTVÍ A PRÁVNÍ POMOC CIZINCŮM V NÁVRATOVÉM PROCESU

- **1.12.2010 – 30.6.2011**
- ENF, MV ČR
- poradenství cizincům, kteří přestali splňovat podmínky pro vstup či pobyt v ČR a měli by se vrátit zpět do vlasti

OBECNÉ PORADENSTVÍ A PRÁVNÍ POMOC CIZINCŮM V NÁVRATOVÉM PROCESU

- **1. 8. 2011 – 30. 6. 2012**

- ENF, MV ČR
- poradenství cizincům, kteří přestali splňovat podmínky pro vstup či pobyt v ČR a měli by se vrátit zpět do vlasti

MOJE BUDOUCNOST V ČR? V POHODĚ

- **1.1.2011 - 31.12.2011**
- NROS ve spolupráci s Českou televizí
- podpora nezletilých cizinců, kteří se na území ČR nacházejí bez doprovodu svých rodičů či jiných zákonných zástupců

PROVIDING LEGAL ASSISTANCE FOR ASYLUM SEEKERS AT THE AIRPORT RECEPTION CENTRE PRAGUE RUZYNĚ

- **1.1.2011 - 31.3.2011**
- UNHCR
- právní poradenství pro žadatele o mezinárodní ochranu v Příjímacím středisku Praha Ruzyně

PROMOTING EFFECTIVE ACCESS TO TERRITORY AND ASYLUM PROCEDURE BY PERSONS SEEKING ASYLUM IN THE CZECH REPUBLIC AND MONITORING RECEPTION CONDITIONS OF ASYLUM SEEKERS

- **1.4.2011 - 31.12.2011**
- UNHCR
- monitoring podmínek žadatelů o udělení MO v Příjímacích střediscích SUZ MVČR a podpora efektivního přístupu žadatelů o mezinárodní ochranu k proceduře na území ČR

MONITORING THE INTEGRATION OF BENEFICIARIES OF INTERANTIONAL PROTECTION IN THE CZECH REPUBLIC

- **1.4.2011 - 31.12.2011**
- UNHCR
- monitoring integrace držitelů mezinárodní ochrany v České republice

RADOST KAŽDÝ DEN

- 1.9.2011 – 16.7.2012
- Garris Services, a.s.
- finanční zajištění mimoškolních kroužků a aktivit dětem azylantů od 4 – 18 let

Nadace O₂

GENERATION LOST, GENERATION FOUND

- 1.11.2010 – 31.12.2011
- Nadace O2
- vzájemná spolupráce dobrovolníků a mladých cizinců při výběru jejich zaměstnání a vzdělání

BEST PRACTICES FOR A COORDINATED APPROACH TO ASSIST UNACCOMPANIED MINOR ASYLUM SEEKERS AND FORMER UAMS IN EU MS (CAUAM)

- 15. 07. 2010 – 31. 12. 2011
- IOM
- výzkum specifických potřeb nezletilých žadatelů u udělení MO bez doprovodu rodičů
- (NBD), identifikace dobré praxe, specifikace hlavních nedostatků v přístupu k NBD, zjištění míry integrace NBD

ASISTENCE DLOUHODOBĚ POBYVAJÍCÍM CIZINCŮM V PRAZE A STŘEDOČESKÉM KRAJI V SOUVISLOSTI S NOVELOU ZÁKONA O POBYTU CIZINCŮ Č. 427/2010 SB. ZÁKONŮ

- 15. 1. - 15. 4. 2011
- MV ČR – OAMP
- právní a sociální poradenství, monitoring problémů cizinců v souvislosti s novelou zákona

ODBOBNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ - POSKYTOVANÉ PRO CENTRUM NA PODPORU INTEGRACE CIZINCŮ JIHOČESKÝ KRAJ

- 1. 5. 2011 - 31. 12. 2011
- SUZ MV ČR, Centrum na podporu integrace cizinců, Jihočeský kraj
- odborné sociální poradenství klientům v Jihočeském kraji v prostorách „Centra“ i v rámci výjezdů do terénu

REALIZACE VZDĚLÁVACÍCH AKCÍ PRO ŠKOLNÍ MLÁDEŽ SE ZAMĚŘENÍM NA PROBLEMATIKU INTEGRACE CIZINCŮ V KARLOVARSKÉM, PLZEŇSKÉM, JIHOČESKÉM, LIBERECKÉM, PARDUBICKÉM, OLOMOUCKÉM, ZLÍNSKÉM A MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI

- 1.9-30. 11. 2011
- SUZ (jako nákup služeb)
- 46 interaktivních přednášek pro žáky základních a středních škol o problematice integrace cizinců

20 LET S VÁMI

- 1.1.2011-31.12.2011
- Magistrát hl.m. Prahy
- informování široké veřejnosti žijící na území Hl.m. Prahy o problematice cizinců

PREVENCE OBCHODOVÁNÍ S MIGRANTY A V ČR PRACUJÍCÍMI CIZINCI

- 1.1.2011 – 31.12.2011
- MV ČR
- prevence obchodování s lidmi

KURZ REÁLII PRO PŘESÍDLENCE Z KUBY

- **1.1.2011 – 31.3.2011**
- SUZ (jako nákup služeb)
- pracovníci OPU vedli kurzy reálii ČR pro osoby kubánské státní příslušnosti

MOBILDO II.

- **1.1.2011 – 31.12.2011**
- MV ČR
- mentoring (podpora integrace cizinců) a výjezdy dobrovolníků do uprchlických zařízení

EMERGENTNÍ PROJEKT MVČR „PODPORA INTEGRACE CIZINCŮ NA ÚZEMÍ MČ PRAHA 14

- **1.7.2011 – 31.12.2011**
- městská část Praha 14, v rámci Emergentního projektu MV ČR
- terénní práce zaměřená na cizince pracující a žijící na území městské části Praha 14

PRÁVNÍ PORADENSTVÍ V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

- **1. 1. 2011 – 5. 12. 2011**
- SUZ MVČR
- právní poradenství v Centru na podporu integrace cizinců v Českých Budějovicích

ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ S DŮRAZEM NA RODIČE DĚTÍ NAVŠTĚVUJÍCÍCH ZŠ NA PRAZE 14

- **1.1.2011 – 31.12.2012**
- městská část Praha 14
- odborné sociální poradenství a kurzy českého jazyka pro cizince ze zemí mimo EU, žijící nebo pracující na území městské části Praha 14

SOCIÁLNÍ SLUŽBY – DŮM NA PŮL CESTY „Chráněné bydlení pro mladé uprchlíky“

- **1.1.2011 – 31.12.2011**
- MPSV, Magistrát hl.m. Prahy, MÚ Praha 14
- umožňují provoz sociální služby domu na půl cesty

SOCIÁLNÍ SLUŽBY – ODBORNÉ SOCIÁLNÍ PORADENSTVÍ

- **1.1.2011 – 31.12.2011**
- MPSV, Magistrát hl.m. Prahy, Magistrát města Plzně, Městský úřad Praha 14, Krajský úřad Jihočeského kraje, Krajský úřad Plzeňského kraje, Magistrát města Brna a Jihomoravský kraj
- umožňují poskytování odborného sociálního poradenství cizincům na území ČR

INFORMOVANOST JAKO NÁSTROJ INTEGRACE

- **1.7.2011 – 31.10.2011**
- Magistrát města Plzně
- zajistit informovanost cizinců o novele zákona o pobytu cizinců

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky

SEMINÁŘE PRO PRACOVNÍKY NEVLÁDNÍCH ORGANIZACÍ A STÁTNÍ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY V GRUZII

- **1.8.2011 – 31.12.2011**
- MZV ČR, Česká rozvojová agentura
- podpora pracovníků NGO formou přenosu zkušeností z oblasti budování migračního systému a spolupráce státní a nestátní sféry při rozvoji integračního systému na krajské i celostátní úrovni

SEMINÁŘE PRO PRACOVNÍKY NGO, STÁTNÍ SPRÁVY A SAMOSPRÁVY V MOLDAVSKÉM REGIONU PODNĚŠTŘÍ

- **1.8.2011 – 31.12.2011**
- MZV ČR, Česká rozvojová agentura
- podpora činnosti nevládních organizací v moldavském regionu Podněštrí

DĚKUJEME ZA PODPORU NAŠICH SLUŽEB:

SPECIALISTA NA AMERICKÉ GRILY
WGRILLS - AUTORIZOVANÝ OBCHOD

NADAČNÍ FOND J&T

KINOSVĚTOZOR
arthouse

Dále si naše poděkování bezpochyby zaslouží:

Anna Pajmová, Emzar Natidze, Tohir Pulatow, Jean Baptiste Omar s partnerkou, Julie Dvorská, Jakub Rafaj, dobrovolníci OPU, všichni individuální přispěvatelé a mnozí další, kteří nechtěli být jmenováni.

ZAMĚSTNANCI OPU

Na činnosti OPU se v roce 2011 podíleli tito zaměstnanci:

ŘEDITEL: Martin Rozumek

ZÁSTUPKYNĚ ŘEDITELE: Ludmila Bobysudová

➔ PRAŽSKÁ KANCELÁŘ:

Sociální pracovníci:

Pavla Merhautová, Judita Klepková, Zuzana Wienerová, Roman Varga, Tereza Morysková, Jiřina Řezanková

Právní poradci:

Eva Holá/Iva Šperlová, Petra Khollová, Hana Franková, Pavla Rozumková, Petra Tesařová, Zuzana Jeřábková, Gabriela Kolaříková, Adéla Zelenková, Jan Kust, Beáta Szakácsová, Petra Burová

Vzdělávací oddělení:

Džana Nidžar Popović, Marie Hradečná, Andrea Špirková, Blanka Tollarová

Finanční oddělení, PR, fundraising, administrativa, dobrovolnictví:

Eva Vaškůjová, Iva Barešová, Lucie Medková, Barbora Kousalová, Lukáš Prskavec, Karel Pajma

➔ BRNĚNSKÁ POBOČKA

vedoucí brněnské kanceláře:

Hana Natidzeová

sociální pracovníci:

Nad'a Kabelková, Madla Čechová, Petr Krejčíř

vzdělávací aktivity:

Eva Kaličinská

právní poradce:

Marina Melkonjan, Klára Dlabáčková

účetní služby:

Jindřiška Žáčková

➔ PLZEŇSKÁ POBOČKA

sociální pracovníci:

Lucie Prokešová, Veronika Prokešová, Viktor Rumpík

právní poradce:

Iva Šperlová/ Eva Holá

➔ POBOČKA ČESKÉ BUDĚJOVICE

vedoucí budějovické kanceláře:

Petra Texlerová

sociální pracovníci:

Barbora Zelenková

SPRÁVNÍ RADA OPU: Helena Pěchoučková, Nancy Bingham Meech, Carol Sandford

FINANCOVÁNÍ OPU

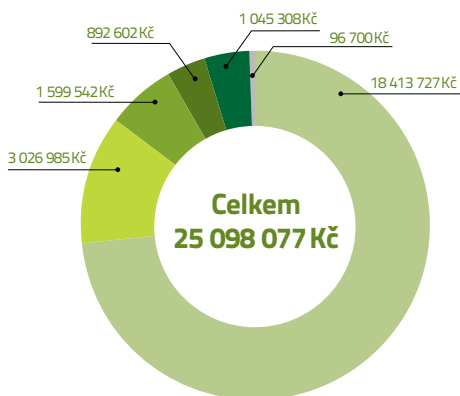
K největším poskytovatelům podpory v roce 2011 patřili:

Finanční zdroj	Kč
Evropský sociální fond	11 942 884
Ministerstvo práce a sociálních věcí	2 257 810
Evropský uprchlický fond	1 676 574
Evropská komise	1 637 292
Evropský fond pro integraci státních příslušníků třetích zemí	1 415 407
Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky	910 716
Ministerstvo vnitra	637 175
Evropský návratový fond	414 400
Hlavní město Praha	396 404
Město Plzeň	332 633
Česká rozvojová agentura	313 426
Blokový grant NROS	282 748
Nadace O2	262 726
Městská část Praha 14	212 398
Open Society Fund	133 706
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	132 000
Národní agentura pro evropské vzdělávací programy	81 955
Vlastní činnost	892 602
Dary a členské příspěvky	1 045 308
Úhrady klientů (Dům na půl cesty)	96 700
Ostatní výnosy (kursové zisky, úroky, ...)	24 013

Celkem

25 098 877

Financování OPU 2011

- zahraniční zdroje
- dotace ze státního rozpočtu
- kraje a obce, české nadace
- vlastní činnost
- dary a členské příspěvky
- úhrady klientů

Výnosy podle skupiny zdrojů

Skupina finančních zdrojů	Kč
zahraniční zdroje	18 413 727
dotace ze státního rozpočtu	3 026 985
kraje a obce, české nadace	1 599 542
vlastní činnost	892 602
dary a členské příspěvky	1 045 308
úhrady klientů	96 700
ostatní výnosy	24 013
Celkem	25 098 877

**Všem podporovatelům
a donorům srdečně
děkujeme!**

Dear readers,

You are holding the 2011 Annual Report of the Organization for Aid to Refugees. The year 2011 marked OPU's 20th anniversary. On 28 November 1991, OPU was registered as a civic association in which a few enthusiasts tried to help refugees arriving in the Czech Republic. I am proud to say that the enthusiasm and commitment to our mission continues – the initial bunch of volunteers became a professional team of more than 30 employees operating in four offices in the Czech Republic and helping thousands of immigrants from third countries yearly. This year was no exception.

Major new achievements were recorded in the area of education; our educational events get better and broader with each year. OPU has been accredited as an educational institution by the Czech Ministry of Labor and Social Affairs and by the Czech Ministry of Education, Youth and Sports. This means that OPU can now provide accredited educational programs for teachers and social workers. At the same time, our educational projects continued and we managed to organize lectures on multicultural issues, migration and extremism for more than 1000 pupils attending elementary schools. We were also very happy to start cooperating in education on the international level, particularly in the areas of prevention of extremism, racism and xenophobia and in the area of help to unaccompanied minors. The long-standing cooperation of UNHCR and OPU continued in the area of monitoring and integration.

Last but not least, I would like to thank to all supporters of our mission helping us to provide legal and social aid to refugees and immigrants from third countries. Hereby we would like to express sincere thanks and appreciation to the Czech Ministries, the European Union, cities and companies who believe in what we do. We hope that we will live up to your expectations. The OPU team consists of a team of conscientious and forthcoming experts and I would like to sincerely thank them as well.

I hope that the situation of immigrants keeps changing for the better.

Martin Rozumek, OPU Director

➔ OPU's mission

OPU is a non-governmental non-profit organization providing help to refugees and immigrants from third countries in difficult life situations. We currently operate in four cities (Prague, Brno, Pilsen and Budweis), but our activities include the whole territory of the Czech Republic.

In 2011, we provided support and counsel for 3000 immigrants. Apart from legal and social counseling, we were able to offer psycholo-

Courses of Czech language

Support of clients

Cours of self-presentation

gical care, Czech language courses, trainings, and a wide range of leisure activities, etc.

In addition to what we do for our clients, we have been working with the public as well as with experts - in particular we organized many educational and public-awareness activities. In 2011 we gained the accreditation for trainings of teachers on migration and incorporation of interactive aids into their courses. We also got the accreditation for a course designed for social workers who need information on migration. We continued with our educational activities related

to prevention of racism, extremism and xenophobia at schools.

Last but not least, we strive to improve the situation in the countries from which our clients originate. In 2011, we operated in Georgia and we explored the possibilities of extending our activities to other countries (Ukraine, Bosnia and Herzegovina, Moldova). OPU is an active member of the ECRE (European Council on Refugees and Exiles), and the OPU Director became the head of Committee for Immigrant Rights under the Government Human Rights Council. OPU is

Meeting with employees

Multicultural day in Mnichovo Hradiště

International day of refugees

also an active member of the Consortium of Migrants Assisting Organizations in the Czech Republic.

➔ SOCIAL COUNSELING

The goal of OPU's social counseling is to help our clients cope with their difficult life situations in the Czech Republic. We provide social aid to immigrants with all residence types (e.g. long-term, temporary, etc.) or to immigrants in irregular situation. We have been working with them in our offices, at their homes or in other places (e.g. when accompanying the clients to public offices and other fieldwork). Social counseling can be one-off, but mostly we

cooperate with our clients on a long-term basis, sometimes even for years.

➔ AID TO UNACCOMPANIED REFUGEE MINORS AND IMMIGRANTS

Since 2004, OPU has an expert team of at least one lawyer and one social worker focusing on the most vulnerable group - unaccompanied refugee minors.

➔ HALF-WAY HOUSE

OPU's half-way house „sheltered housing for young refugees“ was founded in 2008 and reflected the needs of clients who were leaving the children home for forei-

gner. The mission of the half-way house is to help young immigrants who lack family support to successfully integrate into the society.

➤ LEGAL COUNSELING

OPU was originally founded with the goal to help asylum seekers in the Czech Republic. However, after 20 years of its existence, OPU has an open door policy for all foreign nationals in need of help and assists them in areas such as residence permits, deportation orders, detention, citizenship claims and, last but not least, in the area of labour law.

➤ EDUCATIONAL ACTIVITIES

Obtaining the accreditation as an educational institution by Czech Ministry of Labour and Social Affairs and MŠMT the Czech Ministry of Education, Youth and Sports was a major success in 2011. Two educational programs were accredited: First, Introduction to Rights and Obligations of Foreign Nationals with Various Types of Residence Permits designed for social workers. Second, Migration and Us - a program designed for teachers and its goal is to raise awareness about migration and phenomena related to it, and to show how this topic can be incorporated into education by means of interactive activities.

➤ VOLUNTEERING

Volunteering is an essential component to our organization and it is constantly developing. The project „Mobildo OPU II.“ consisted of two parts – mentor couple (a refugee + a Czech national) and trips to asylum facilities. In 2011, 72 volunteers participated in this project, 36 of which are long-term volunteers, and 21 short-term volunteers. In addition, there are also volunteers who have cooperated with us just once. This applies to 15 (not

only) young people whom we would like to thank for their technical support, distribution of leaflets, improving creative and spare time activities designed for our clients, helping our clients in our offices and, last but not least, for their assistance during Christmas and celebrations of OPU's 20th anniversary.

➤ TRANSNATIONAL PROJECTS

Exchange of experience and best practices in the area of prevention of illegal migration - the Czech Republic and Ukraine.

The main goal of this project was to swap best practices in the area of work with migrants and asylum seekers, to familiarize our partners with the EU and national tools for regulation of migration flows, and to explore the ways of raising the prospective immigrants' awareness about the possibilities of legal migration and risks related to illegal migration.

➤ COMBATING RACISM, EXTREMISM AND XENOPHOBIA IN CENTRAL EUROPE

supported by the European Commission. The project developed OPU and its partners from Germany, Hungary and Slovakia. The aim of the project is to prevent right-wing extremism regarding foreign national in Central Europe.

➤ STEPS TO FREEDOM

- supported by the European Commission. OPU played the role of a partner organization in the international project led by the Lithuanian Centre for Human Rights. The goal of this project was to monitor detention of asylum seekers, to promote alternatives to detention, to inform administrative clerks and the public about the ways in which the personal freedom of those who seek international protection gets restricted. The overall aim of the

Seminars in Georgia

project was to promote freedom of movement for asylum seekers.

➔ EXPERT ACTIVITY IN A PROJECT DEVELOPED BY THE INTERNATIONAL ORGANIZATION FOR MIGRATION (IOM),

the goal of which was to contribute to the development of a system that would help minors who seek international protection in Estonia

➔ **EXPERT ACTIVITY IN TAJIKISTAN** in the framework of a project developed by the Danish Refugee Council, the goal of which was to evaluate the deficiencies of the asylum system in Tajikistan and to train local judges and border protection officers.

➔ **EXPERT ACTIVITY IN COOPERATION WITH ECRE** in the area of providing information on return legislation and practices related to unaccompanied minors. Expert activity in cooperation with the Hungarian Helsinki Committee, the goal of which was to analyze asylum decision-making process in cases of unaccompanied.

➔ SEMINARS FOR WORKERS IN NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS, STATE ADMINISTRATION AND LOCAL ADMINISTRATION IN GEORGIA

The goal was to contribute to the development of newly founded NGOs working with

Project Generation Lost Generation Found

internally displaced people in the following villages: Koda (Organization Imedi), Cerovani (Organization Ertmanetis mchardam char) and Verchvebi (Organization Tolerantoba).

➔ SEMINARS FOR NGO WORKERS, STATE ADMINISTRATION AND LOCAL ADMINISTRATION IN A MOLDAVIAN REGION CALLED TRANSNISTRIA

The pilot project took place from August to December 2011 and its main goal was to support NGOs in Transnistria, Moldavia. To do this, we organized seminars designed for NGO workers in areas of social services and state administration.

➔ PROJECT OPENING DOORS

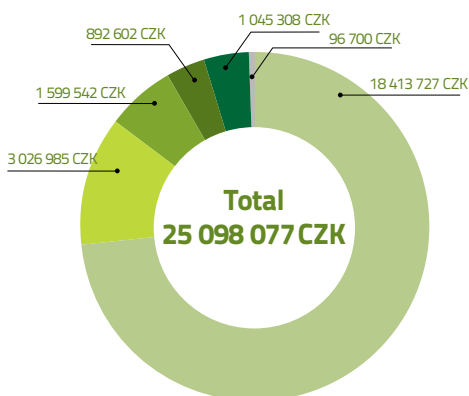
is devoted to the topic of violence against immigrant women. The aim of the project is to inform women about the law in Czech republic and where to find help. Another feature of the project is to meetings of experts, who work with the endangered persons. The aim of these meetings is to find a way to help immigrant women better and more efficiently. In 2011, we managed to create four groups of women: from Mongolia, from Africa, from Ukraine and Russian-speaking women's group. Eight training was carried out on the topic of violence against immigrant women and trained wome have transmitted this information to the more than 60 women belonging to different ethnic communities.

FINANCING OF OPU

Financial supporters of OPU in 2011:

Financial resource	CZK
European Social Fund	11 942 884
Ministry of Labour and Social Affairs	2 257 810
European Refugee Fund	1 676 574
European Commission	1 637 292
European Fund for the Integration of Third-country nationals	1 415 407
UNHCR	910 716
Ministry of the Interior	637 175
European Return Fund	414 400
City Hall of Prague	396 404
City of Pilsen	332 633
The Czech development Agency	313 426
NROS (Block Grant for NGOs, a part of FMs EEA/Norway)	282 748
O2 Foundation	262 726
Metropolitan District Prague 14	212 398
Open Society Fund	133 706
Ministry of Education, Youth and Sports	132 000
The National Agency for European Educational Programmes	81 955
Own activities	892 602
Donations and membership fees	1 045 308
Client payments	96 700
Other revenues (exchange rate profit, interest, ...)	24 013
TOTAL	25 098 877

Type of financial resource

- foreign resources
- government grants
- regions and cities, Czech foundations
- own activities
- donations and membership fees
- client payments

Revenues according to type of resource

Type of financial resource	CZK
foreign resources	18 413 727
government grants	3 026 985
regions and cities, Czech foundations	1 599 542
own activities	892 602
donations and membership fees	1 045 308
client payments	96 700
other revenues	24 013
TOTAL	25 098 877

We would like to thank all our donors and contributors!

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2011

OPU BRNO

Organizace pro pomoc uprchlíkům

Leitnerova 9
602 00 Brno

Tel./Fax: +420 543 210 443
Mobil: +420 731 928 388
E-mail: opu.brno@opu.cz

OPU PLZEŇ

Organizace pro pomoc uprchlíkům

Sady Pětatřicátníků 48/33
301 00 Plzeň

Tel.: +420 377 222 098
Fax: +420 377 222 098
Mob: +420 604 809 165
E-mail: opu.plzen@opu.cz

OPU ČESKÉ BUDĚJOVICE

Organizace pro pomoc uprchlíkům

Žižkova třída 1
370 01 České Budějovice

Tel.: +420 387 747 281, +420 389 007 281
Fax: +420 387 747 281
Mobil: +420 608 802 633
E-mail: opu.cbudejovice@opu.cz

OPU - PRAHA

Organizace pro pomoc uprchlíkům

Kovářská 4
190 00 Praha 9

Tel.: (+420) 284 683 714
Tel: (+420) 284 683 545
Fax: (+420) 233 371 258

E-mail: opu@opu.cz

Dobrovolníci: dobrovolnici@opu.cz

Právní oddělení: pravni@opu.cz

PR: media@opu.cz

www.opu.cz

